

विज्ञम्" रघुः । "जनस्थाने शिरस्त्रिंशं राक्षस्य
दुरात्मनः । भा० घ० ४०४० "खरेणासीन् महर्हरं
जनस्थाननिवासिना" भा० आ० २७६४० । १जनानां
स्थाने च "जनस्थाने स्वायं कनकवर्गं तृणान्वितधिया"
सा० द० ।

जवा स्त्री जन-वा० अच् । उत्पत्तौ । [तीते ।

जनातिग त्रि जनमतीत्य गच्छति अति+गम-ड । लोका-
जनाधिनाय पु० इत० । लोकाधिपे राजनि० । "जनाधि-
नाथो न ययौ विद्वन्नाम" भाषा जनाधिपादयोऽप्यत्र
जनास्त पु० इत० । १जनसमीपे २जनमर्यादायाश्च । (जवा)
ख्याते १सीमाभेदान्ते देशभेदे घनज्ञयः ।

जनान्तिक न० "अपि ताककरेणाभ्यानपवायानरा कथा ।
अन्योन्यामन्त्रणं वत् स्थाज्जनान्ते तज्जनान्तिकम्"
सा० द० उक्ते १अप्रकाशकथने नाटकेऽस्य भूरि-
प्रयोगः । इत० । २जनसमीपे च ।

जनाह्न न पु० जनैरहर्ति याच्यते प्रवृत्तार्थलामात्र अह्न-
याचने कर्माणि ल्युट् । जनं जननमर्हति हिनस्ति
ताडयति जनान् समुद्रवासिनोऽसुरभेदान् अह्नयति
वा कर्त्तरि ल्यु । "१विष्णौ परमेष्ठरे "सर्वगः सर्व-
विज्ञासुर्विष्वक्सेना जनाह्नः" विष्णु स० २जनपोडके
त्रि० । "जनावनायोद्यमिनं जनाह्नम् क्षये जगज्जीनपिवं
वटन् शियम्" नैष० गयातीर्थस्थे १विष्णु मूर्तिभेदे तत्सक्तो
जीवत्प्रवृत्तेण अपिण्डस्य दानविधिः वायु पु० गया-
माहात्म्ये यथा

"जनाह्नो भक्तकृते तस्य हस्ते त्रि पिण्डदः । आत्मनो-
ऽप्यथ वाम्बेष्वां सव्येनापि तिलैर्विना । जीवता दधिसं-
निचं सर्वे ते विष्णु लोकागाः । यस्तु पिण्डो मया दत्त
स्तव हस्ते जगाह्नः । मासद्विष्य त्वया देव! तस्मिन् पिण्डे
मृते प्रभो! । एष पिण्डो मया दत्तस्तव हस्ते जगाह्नः ।
अनकाळे गते भक्तं त्वया देवो गयाशरे । जगाह्नः ।
नमस्तुभ्यं नमस्ते पिण्डमोक्षद । । पिण्डभावे नमस्तुभ्यं
नमस्ते पिण्डरूपिणे । गयायां पिण्डरूपेण स्वयमेव
जगाह्नः । त्वां दृष्ट्वा पुण्डरीकाक्षं सृज्यते च क्षण-
तयात्" । ४यावत्पामभेदे यावत्पामयज्जे इत्यम् ।
तदास्मा भोजनकाष्ठे हरेः अरणीयता भोजने च जना-
ह्नम् इत्युक्तेः "आसत्तिमावायु जनाह्नम्" भाषाः

जनाग्रने पु० जनान्नाति अग्र-भोजने ल्यु । १इत्ते राजनि० ।
२लोकाभोजनि त्रि० माने ल्युट् इत० । ३लोकाभोजने न० ।

जनाग्रय पु० जनानां लोकानामाग्रयः । मण्डपे अग्रः ।
जनासाह पु० जनान् सहते सह-स्त्रि पूर्वदीर्घः । लोक-
सहिष्णौ "ल्लं जनापाडिन्द्र । तव्यम्" ऋ० १।५।११।
"सहेः साहः" पा० अत्र धत्वम् ।

जनि(नी) स्त्री जन-मावे इन् वा ङीप् । १उत्पत्तौ "जनिः
कर्तुः प्रकृतिः" पा० २अभूतप्रादुर्भावे । जध्यते स्वयं गर्भे
वाऽस्याम्, आधारे इ । २नाय्याम् । ३मातरि ४पुत्रायां च
अग्रः ५जायायाम् । जायते आरोग्यमनया । ६योपधि-
भेदे ७जतकायाश्च शब्दरत्ना० । दजनीनामगन्धर्व्यो
रायसुजुटः । "उदोर्ध्वं मुखं कपटाज्जनीं जनः" नैष० ।
जनिका स्त्री जनि(नी)+त्वाथे क । १जनिगद्वार्थे । जन-
यति जन-णिच्-ण्वल् कापि अत इत्त्वम् । २उत्पादि-
कायां स्त्रियां स्त्री ।

जनित त्रि० जन-णिच्-क्त । उत्पादिते "सेनाचरीमयदि
भाननदानवारिवासेन यस्य जनिता सुरभिरणनीः"
नैष० । "जातिजनजनितनामपदाम्" भाषाः ।

जनित पु० जन-यन्तर्भूतगण्यर्थे तृच् । १पितरि शब्दरत्ना० ।
२मातरि स्त्री ङीप् शब्दच० ।

जनित्व पु० जन-णिच्-इत्त्वम् । १पितरि २मातरि स्त्री
उज्जल० । जन-मविध्यति इत्त्वम् । ३जनियमाणे "अदिति-
जातमदितिर्जनितम्" यजु० २५।२२ । "जमित्वं जनिष्य-
माणम्" वेददी० ।

जनित्वन न० जन-मावे वा० इत्वन । जनने । "जनित्वनाय
मीमहे" ऋ० ८।२।४२ । "जनित्वनाय जननाय" भा० ।
जनिनीलिका स्त्री जन्मा नीलिकाः । महानीलीरुचे राजरि
जनिमत् त्रि० जनिर्जन्माख्यस्य बहुपु । जन्मबुक्ते स्त्रियां
ङीप् वेदे मस्य वः । जायायुक्ते "अब्जदस्यमेगां विष्ण-
निधनचक्रे" ऋ० ५।११।२ जनिपतो जायावतः" भा० ।

जनिमन् पु० जन-मावे जनिन् । जन्मनि उज्ज० ।

जनिषत्र त्रि० जन-वा० मविध्यति-ल्यु । जनिष-
माणे "कृतएव जनिषत्रांस्तु ऋषावादपरायणः" म०-
शा० १८६४० । "जातो वापि जनिषत्रो वा" रामा०
आर० ६६।१४।

जनेष्ट पु० इत० । १उत्तररुष्ट्रे राजनि० २जस्रकायां ३द्वि-
नामीप्रधौ ४हरिद्रावां ५जातीशुष्यरुष्ट्रे स्त्री राजनि०
६जनाभिसते त्रि० ।

जनोदाहरण स० जनैरुदाह्रियते उह्+आ+ङ-कर्माणि
ल्युट् । यथैव घनज्ञयः ।